

Sygn. akt II KK 202/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik (przewodniczący)

SSN Andrzej Siuchniński (sprawozdawca)

SSN Paweł Wiliński

Protokolant Dagmara Szczepańska-Maciejewska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Barbary Nowińskiej

w sprawie **C. J. Ś.**

oskarżonego z art. 284 § 1 k.k. w zw. 294 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 30 lipca 2020 r.,

kasacji, wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego na niekorzyść,

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 4 grudnia 2018 r., sygn. akt II AKa (...),

zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w P.

z dnia 22 czerwca 2018 r., sygn. akt II K (...),

uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze i przekazuje sprawę w tym zakresie Sądowi Apelacyjnemu w (...) do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

UZASADNIENIE

C. Ś. został oskarżony o to, że w dniu 3 marca 2017 roku w P. na podstawie udzielonego mu przez I. Ś. pełnomocnictwa do rachunku bankowego o numerze (...) do wypłaty pieniędzy w Punkcie Obsługi Klientów nr (...) P. przy ul. T., przywłaszczył sobie pieniądze w kwocie 233 040, 39 zł w ten sposób, że po uprzedniej wypłacie tych środków pieniężnych nie przekazał ich I. Ś., przy czym mienie to stanowiło mienie znacznej wartości, tj. o czyn z art. 284 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k.

Sąd Okręgowy w P. wyrokiem z dnia 22 czerwca 2018 roku, w sprawie o sygn. II K (...), uznał C. Ś. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu z tym, że ustalił, iż mienie w postaci pieniędzy w kwocie 233 040, 39 zł stanowiło mienie powierzone mu przez I. Ś. na podstawie pełnomocnictwa opisanego w zarzucie a udzielonego z zastrzeżeniem zwrotu tych środków na jej rzecz i przyjmując, że czyn ten wyczerpuje znamiona przestępstwa z art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k., na podstawie art. 294 § 1 k.k. wymierzył mu karę roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności; na podstawie art. 46 § 1 k.k. w zw. z art. 231 § 1 k.p.k. orzekł zaś wobec niego środek karny w postaci obowiązku naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem poprzez wpłatę kwoty 233 040, 39 zł (dwieście trzydzieści trzy tysiące, czterdzieści złotych 39/100) do depozytu sądowego.

Apelację od tego wyroku wywiodła obrońca oskarżonego. Zarzuciła obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 7 k.p.k., art. 410 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k., art. 170 § 1 pkt 2 k.p.k., a nadto błąd w ustaleniach faktycznych i rażącą niewspółmierność kary.

Sąd Apelacyjny w (...), wyrokiem z dnia 4 grudnia 2018 roku, w sprawie o sygn. II AKa (...), zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że orzeczoną wobec oskarżonego karę pozbawienia wolności złagodził do roku, zaś na podstawie art. 69 § 1 k.k. oraz art. 70 § 1 k.k., art. 72 § 1 pkt 1 k.k. i art. 73 § 1 k.k. jej wykonanie warunkowo zawiesił na okres próby wynoszący 3 lata, oddając oskarżonego w tym czasie pod dozór kuratora sądowego i zobowiązując go do informowania kuratora o przebiegu okresu próby; w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Kasację, w części dotyczącej orzeczenia o karze, wywiódł Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny zarzucając rażące i mające istotny wpływ

na treść wyroku naruszenie przepisu prawa materialnego, to jest art. 69 § 1 k.k., poprzez zastosowanie wobec C. Ś. przewidzianego w tym przepisie dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia wykonania kary roku pozbawienia wolności pomimo, że w czasie popełnienia przypisanego mu przestępstwa tj. w dniu 3 marca 2017 był on skazany prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w P., z dnia 9 kwietnia 2010 roku, sygn. VII K (...), na karę roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 4 lata.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w tej części Sądowi Apelacyjnemu w (...).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się zasadna.

Jak słusznie wskazano w kasacji, stosując wobec oskarżonego C. Ś. dobrodziejstwo warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary roku pozbawienia wolności, Sąd Apelacyjny w (...) w sposób rażący, mający istotny i oczywisty wpływ na treść wyroku, naruszył przepis prawa materialnego, tj. art. 69 § 1 k.k.

Zgodnie z brzmieniem art. 69 § 1 k.k. nadanym ustawą z dnia 20 lutego 2015 roku o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 roku. poz.396), obowiązującym od 1 lipca 2015 roku, która to regulacja znajdowała zastosowanie w niniejszej sprawie, sąd może warunkowo zawiesić wykonanie kary pozbawienia wolności orzeczonej w wymiarze nieprzekraczającym roku, jeżeli sprawca w czasie popełnienia przestępstwa nie był skazany na karę pozbawienia wolności. Skarżący w uzasadnieniu kasacji odwołał się do ugruntowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego, z którego jasno wynika, że ustanowiony w art. 69 § 1 k.k. warunek braku skazania na karę pozbawienia wolności odczytywać należy jako obejmujący zarówno skazanie na karę bezwzględnego pozbawienia wolności, jak i na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. Tymczasem w realiach przedmiotowej sprawy – jak słusznie wskazał autor kasacji - przesłanka w postaci braku skazania C. Ś. na karę pozbawienia wolności - jako warunek zawieszenia wykonania orzeczonej wobec niego kary - nie została spełniona. Wyrokiem Sądu Rejonowego w P., wydanym w dniu 9 kwietnia 2010

roku, w sprawie o sygn. VII K (...), C. Ś. za przestępstwo z art. 207 § 1 k.k. w zb. z art. 157 § 1 k.k. został bowiem skazany na karę roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 4 lata (k. 52 - 53). Sąd Okręgowy w P. w dniu 21 stycznia 2011 roku, w sprawie o sygn. V Ka (...), zaskarżony wyrok utrzymał w mocy (k. 54). Następnie na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w P. z dnia 7 lipca 2011 roku, sygn. VII K (...), zarządzono wykonanie wobec skazanego C. Ś. kary roku pozbawienia wolności orzeczonej wymienionym wyżej wyrokiem, którą odbył w systemie dozoru elektronicznego z dniem 14 sierpnia 2012 roku (k. 41). Skazanie to nie było w dacie wyrokowania przez Sąd Apelacyjny zatarte bowiem, zgodnie z art. 107 § 1 k.k., mogło to nastąpić dopiero w 2022r.

Nie ulega zatem wątpliwości, że w dacie popełnienia przestępstwa, tj. w dniu 3 marca 2017 roku, za które C. Ś. został skazany w niniejszej sprawie, był on sprawcą „skazanym na karę pozbawienia wolności” w rozumieniu przepisu art. 69 § 1 k.k. Nie została zatem spełniona podstawowa przesłanka umożliwiająca Sądowi Apelacyjnemu w (...), nawet po obniżeniu kary do roku pozbawienia wolności, warunkowe zawieszenie jej wykonania.

Należy zauważyć jednak przedstawioną w uzasadnieniu odpowiedzi na kasację argumentację prawną zmierzającą do wykazania, że użyty w art. 69 § 1 k.k. zwrot „sprawca w czasie popełnienia przestępstwa nie był **skazany** na karę pozbawienia wolności” należy rozumieć (wobec użycia w tym przepisie zwrotu „skazany,, a nie „uprzednio karany”) w ten sposób, że przepis ten nie obejmuje tych sprawców, którzy w chwili popełnienia nowego przestępstwa odbyli już orzeczoną karę pozbawienia wolności (bowiem nie są oni, skoro ją odbyli „skazanymi na karę pozbawienia wolności” w rozumieniu art. 69 § 1 k.k.). Stanowisko to jest jednak oczywiście nietrafne. Nie ma w tym miejscu potrzeby prowadzenia wywodów natury dogmatycznej, wystarczy natomiast wskazać na utrwalone orzecznictwo Sądu Najwyższego (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 28 kwietnia 2017 roku. sygn. V KK 42/17, Lex nr 2281290.; z dnia 16 lutego 2017 roku. sygn. II KK 341/16, KZS 2017/5/11; z dnia 5 października 2016 roku, sygn. III KK 134/16, Lex nr 2122410; z dnia 12 lutego 2019 roku, sygn. II KK 290/18, Lex nr 2622995) oraz piśmiennictwo prawne (por. np. P. Hofmański, L. K. Paprzycki, A. Sakowicz, Komentarz do art. 69

Kodeksu karnego, WK, 2016), gdzie jasno się wskazuje, że przez skazanie na karę pozbawienia wolności należy rozumieć zarówno skazanie na karę bezwarunkowego pozbawienia wolności, jak i na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania zaś to czy kara ta została wykonana i kiedy nie ma żadnego znaczenia dla oceny czy została spełniona przesłanka o której mowa w art. 69 § 1 k.k.

Mając to wszystko na uwadze należało zaskarżony wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze uchylić i sprawę przekazać w tym zakresie Sądowi Apelacyjnemu w (...) do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym, w toku którego wskazanym będzie rozważyć, czy ustalone w sprawie okoliczności nie stwarzają jednak podstaw do orzeczenia wobec oskarżonego kary łagodniejszej niż kara pozbawienia wolności.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.